

BOGOLJUB

V TUJINI

Štev. 7., Leto II. VERSKI TEDNIK Petek, 15. avgusta 1947.

MARIJA V NEBESIH

Preproste, tihe, svete nazareške družine ni več. Poslovi-
la se je. Zapustila je to lepo pa tudi zanjo s solzami namočeno
zemljo. Njen čas je potekel. Njena naloga na zemlji je dokončana.

Umaknila se je polahko, po-
stopoma. Zadnja je odšla
njena pridna, skrbna in sve-
ta gospodinja in mati Marija.
Presečila se je v večnost -
v nebesa.

Marija, mati Jezu-
sova je umrla. Bila je e-
dinstven pojav v vsej člo-
veški zgodovini. Samo ona
je bila edina med vsemi Od-
rešenikova mati. Z njenim
življenjem je bila najte-
sneje povezana vso zgodba
učlovečenja druge božje osebe
in odrešenja sveta po Kristu-
su. Kjerkoli na svetu se go-
vori o Jezusu, povsod se v
zvezi z njim omenja tudi Ma-
rija. Ona edina je imela v
življenju čast spremljati
Odrešenika od rojstva do kri-
ža, groba in poveličanja.
Spadala je k njegovi družini.
Z njim je bivala pod isto
streho, jedla pri isti mizi,
z njim je v življenju delila
vse veselje in žalost.

Bila je resnično vekovita žena. Bila je mati tistega, ki
je svet dvignil iz tečajev. Popolnoma pravilno in utemeljeno je on-
postavljen v središče zgodovine. Ob njem gre zgodovina in štetje
časa na dvoje. Nov duh in novo življenje je z njim prišlo na svet.
In ob Jezusu in zaradi Jezusa ima tudi Marijina osebnost vekovit
pomen. Od kar je bila žena Marija od Boga izbrana za mater božjemu
Sinu, od takrat ima spet ženski svet na zemlji tisto mesto, ki mu
po božji zamisli pripada. Marija je sramotno ponižani in zapostavlje-
ni ženski svet dvignila na stopnjo človeške časti in dostojanstva.
Vse, kar ima danes ženski svet na sebi velikega in odličnega, nima
iz modernih meščanskih običajev niti iz naukov modernih družboslovcev
cev, ampak vse ima po Mariji. In to mesto ima še danes ženski svet
samo tam, kjer poznajo in častijo Jezusovo mater Marijo. Zares, ve-
kovita je bila osebnost Marijina. Dvajset vekov že skoraj deluje
vpliv Marijine osebnosti na življenje človeštva.

Tej posebni izvoljenki božji, tej vekoviti ženi, so se
iztekli zemeljski drevi. Nič se ni tedaj zganila svetovna javnost,
nič ni žalovala, ker tudi nič vedela ni za to. Prav mirno in na ti-

hem se je poslovila od zemeljskega življenja. Skoraj nič se ni govorilo in nič se ni pisalo o tem. O apostolih in drugih njenih večjih sodobnikih vsaj nekaj vemo o okoliščinah njihove smrti. O materi Odrešenikovi pa skoraj ničesar ne vemo. Nihče nam ni zapisal, ne kdaj je umrla, ne kje, ne kdo je bil tedaj navzoč, ne kje so jo pokopali. Vse je o tem tiho. Skromno, tiho in svetu odmaknjeno je bilo njeno življenje, skromna in svetu odmaknjena je tudi na zemlji zaspala.

Sveto pismo nam govori o Mariji samo v zvezi z Jezusom, v zvezi z deli učlovečenja in odrešenja. Zadnje svetopisemsko poročilo o Mariji, zapisano v 1. poglavju apostolskih del se glasi: "Tedaj so se z gore, ki se imenuje Oljska in je blizu Jeruzalema, sobotni pot daleč (1.100 m), vrnili v Jeruzalem. Ko so vstopili, so šli v gornjo sobo, kjer so ostajali Peter in Janez, Jakob in Andrej, Filip in Tomaž, Jernej in Matej, Jakob sin Alfejev in Simon Gorečnik in Juda, brat Jakobov. Vsi so enodušno vztrajali v molitvi, z ženami, z Marijo materjo Jezusovo in z njegovimi brati". Pozneje je ne apostolska dela, ne pisma apostolov nikjer več ne omenjajo. Pač pa ve prastaro izročilo povedati, da Bog Marijinega telesa ni pustil strohneti v zemlji. Po njeni blaženi smrti jo je s poveličanim telesom vzel v nebesa. In značilno je, da je izmed vseh Marijinih praznikov ravno praznik Marijinega vnebovzvetja najstarejši praznik.

Marija v življenju ni bila deležna posebnih časti. Smrt pa je napravila tako veliko spremembo. Svet je ni spoznal, ne sp upošteval, nebesa so jo šele svetu odkrila. In tedaj se je začela izpolnjevati Marijina napoved: "Odslej me bodo blagrovale vsi rodovi zemlje."

O vzhodnjakih je znano, da imajo zelo živo domišljijo in v zvezi s tem veliko nadarjenost za pesnikovanje. Ob raznih slovesnih prilikah, ob obisku, slovesu, poroki, rojstvu in podobno, navadno kar sproti sestavijo pesmico. Tudi o Mariji pripoveduje sv. pismo, da je ob priliki svojega obiska pri sorodnici Elizabeti sestavila pesem "Moja duša poveljučuje Gospoda." In v tej pesmi Marija tudi pravi med drugim: "Mogočne je vrgel s prestola in povišal je nizke."

Čudno je večkrat ros v tem pestrem človeškem življenju. Nekateri ljudje so postavljeni v življenju kakor na prestol. Kakor sonca ali vsaj sončesa so za svojo širšo ali ožjo okolico. Taki tudi hočejo biti. Na vse strani skušajo razširiti svoj vpliv in svojo veljavo. Vse se mora sukati okrog njih. Nad vse srečni so, če vidijo, da se mnogo ljudi zanje zanima, da se veliko o njih govori, veliko o njih piše, da jih ljudje hvalijo in častijo. Vedno hočejo biti v ospredju, vedno morajo biti oči ljudi vanje uprte. Kako hudo je, če so nekoliko zapostavljeni, vsi nesrečni so, če se o njih ne govori. To so ljudje, o katerih veljajo Jezusove besede: "Prejeli so že svoje plačilo." S silnim hrupom, s petjem in sprevedom, med ploskanjem in vzklikanjem so se peljali skozi življenje. Ko pa so prišli do konca, je pa naenkrat vse izginilo v nič, kakor bi jih nikoli ne bilo. Psalmist pravi o njih: "Razpršijo se kakor se razprši dim, ali kakor se raztopi vosek pred ognjem." Toliko se je govorilo in pisalo o njih, toliko se jih je častilo in hvalilo, ko pa so umrli, je bilo vsega konec. Vrženi so bili s prestola. Svet je nanje pozabil, Bog pa jih tudi ne povzdiguje in ne plačuje, ker jih je svet že poplačal.

Drugi pa so nizki. Živijo čisto tiho in skrito življenje. Prav nekje pri tleh se držijo. Samo ožja okolica jih pozna. Nič ne silijo v ospredje. Nobenega vidnega vpliva nimajo na javnost. Skoraj nihče se zanje ne zanima. Nič se o njih ne govori, še manj piše. Zelo malo hvale in časti so deležni v življenju, pa je tudi ne pričakujejo. Celó neprijetno in nerodno jim je, če se kaj več o njih

govori in se jih hvali.

To so zdrava, klena pšenična zrna človeške družbe. Ti ljudje so kakor tisti evangelski zaklad, zakopan na njivi, kakor tisti dragoceni biser, ki ga trgovec iskal, pripravljen prodati vse, kar ima, samo da bi ga mogel kupiti. Tako gredo navadno skozi življenje mnoge preproste, dobre in pobožne matere in očetje. Kakor zaklad so, skrit in širšemu svetu nepoznan. Šele ko jih ni več, se pokaže, kaj so bili. In še dolgo, dolgo se njihov blagoslov drži hiše in njihov spomin blagodejno vpliva na vso okolico.

Tako gredo navadno skozi življenje svetniki. Malo se je navadno o življenju pisalo in govorilo o njih. Širši javnosti so bili to navadno skriti zakladi. Nikoli niso brez potrebe svojih del obešali na veliki zvon. Niso nikoli iskali zase hvale sveta in njegove časti. To so bili ljudje, ki so imeli vedno pred očmi Jezusove besede: "Tvoj Oče, ki vidi na skrivnem, bo poplačal na skrivnem." In ravno ta preprosta, tiha in skrita življenja imajo navadno za človeštvo vekovit vpliv. To so bila sonca, ki so bila na zemlji malo vidna, zasvetila so in greti so začela šele iz večnosti.

Med take na zemlji skrite bisere in zaklade spada tudi Jezusova Mati Marija. Kdo jo je v življenju cenil in jo upošteval? Kaj je pomenila v tistem času v primeri s priležnico Heroda Antipa, razuzdanko Herodijado ali s soprogo kateregakoli člana judovskega velikega zbora preprosta in revna nazareška žena Marija? Kdo je vedel in upošteval, da je ona mati učlovečene druge božje osebe? Kdo je vedel in jo spoštoval zaradi prednosti, s katerimi jo je Bog odlikoval? Le enkrat slišimo iz evangelija, da jo je zaradi Jezusa blagovala neka preprosta judovska mati z besedami: "Blagor telesu, ki te je nosilo in prsim, ki so te dojile!" To je vsa nam znana čast, ki jo je v življenju od strani ljudi užila Marija.

Ostala je vse življenje skromna in preprosta judovska mati in gospodinja. Nobenih takih del ni ustvarila, s katerimi navadno obrnejo ljudje pozornost sveta nase. Bila je ena tistih ljudi, ki so znali biti veliki v malem. Bila je ena tistih osebnosti, ki je znala izpolniti svojo življensko nalogo, na mestu, na katero jo je postavil Bog. Marijo je Bog določil Jezusu za mater in za gospodinjico sveti družini. Skrb za malega in doraščajočega Jezusa, skrb za hrano, stanovanje in obleko svete družine. Tu je bil njen delokrog. Za to jo je Bog določil. Tu je Marija znala biti taka, kakršno je Bog hotel imeti. Svet tega dela ne pozna, ker ga ne vidi, zato ga tudi ne ceni. Marsikaj se svetu ne zdi važno, je zelo važno in cenjeno v božjih očeh. Tudi marsikateri materi in gospodinjici se to delo zdi prenizko, premajhno in premalo vidno. Zato to zanemarjajo in se bolj zanimajo za drugo, kar se jim zdi višje in imenitnejše. In kaj se navadno zgodi? Vse se poruši. Zanemarjeno delo, ki bi ga morale izvršiti, je povzročilo več škode, kakor je koristilo izvršeno delo na mestu, na katero niso bile poklicane. Vsakogar je Bog poklical na svoje mesto. Tam ga hoče imeti. Samo tam bo z božjim blagoslovom in uspešno delal. Samo tam bo postal resnično velik v božjih očeh in samo tam bo dosegel zveličanje.

Ni veliko samo to, kar imajo ljudje za veliko in kar cenijo. Največje je božjo voljo izpolniti, ne samo na važnem ampak tudi na navidezno nizkem mestu. Ni važno biti prvi, ljudem viden, ampak biti tam cel človek, kamor ga je Bog postavil. Taki ljudje sicer v življenju navadno ne bliščijo, zato pa zabliščijo tem bolj tedaj, ko tisti, ki so se v življenju svetili, ugasnejo. Ti so kakor sonca, ki so na tem svetu malo vidna, ko pa preidejo v večnost, zasvetijo in blagodejno ogrevajo vse človeštvo, kakor ga osvetljuje in ogreva že skoraj 2.000 let iz nebes, na zemlji kakor nizka in preprosta dekla Gospodova, Jezusova in po Jezusu tudi naša mati Marija.

IZ MOLITVENIKA

STARE IN NOVE ZAVEZE - KNJIGA PSALMOV.

Psalm 3

(Jutranja molitev človeka, ki zaupa v Boga sredi vseh sovražnikov.)

Gospod, koliko jih je, ki me stiskajo,
mnogi se zoper mene dvigajo!
Mnogo jih je, ki o meni govore:
"Ne bo ga Bog rešil."

Ti pa, Gospod, si moj ščit,
slava moja si, glavo mi dvigaš. -
Na ves glas sem klical h Gospodu
in uslišal me je s svoje svete gore.

Vlegel sem se in mirno zaspal:
spet sem vstal, zakaj Gospod me vzdržuje.
Ne bom se bal tisočev ljudstva,
ki tabore zoper mene okrog in okrog. -

Vstani Gospod!
Reši me, moj Bog!

Zares, po obrazu biješ vse moje nasprotnike,
grešnikom si strl zobe.
pri Gospodu je rešitev:
na tvoje ljudstvo naj se razlije Tvoj blagoslov!

KAKO VELIKA SO TVOJA DELA O GOSPOD

(Ps. 103, 24.)

Sicilski kralj Hiero je dal v 3. stoletju zgraditi tako veliko ladijo, da cela množica delavcev, konj in strojev ni zmogla te ogromne zgradbe premakniti in je spraviti v morje. V tej stiski je dal kralj poklicati slavnega matematika Arhimeda na pomoč. Arhimed mu je obljubil, da bo sestavil tak stroj, da bo mogel z njim en sam človek premakniti ladijo. Ljudje so neverno zmajevali z glavami. Stroj pa je bil v resnici zgrajen in Arhimed je prošil kralja, naj on sam premakne ladijo. In res je kralj z lahkoto spravil ladijo k morju. To je kralja tako navdušilo, da je dal ukaz, da mora odslej imeti vsak za pametno vse, kar bo Arhimed rekel, ali storil. Kakšna čast za Arhimeda! -

Kaj pa naj rečemo o Bogu, zgraditelju čudovitega svetovja? Kako se čudimo njegovi modrosti, če z mikroskopi in teleskopi pogledamo v čudovite skrivnosti ustroja sveta. Saj se nam v glavi zvrtili, ko si vse to ogledujemo. Besede sv. pisma in zakoni čudovitega ustroja stvarstva zahtevajo, da imamo Boga Stvarnika in urejevalca sveta za najbolj modrega, za vir vse modrosti, za neskončno modrost. Bog je modrost sama.

I. "Kako velika so tvoja dela, o Gospod, vse si z modrostjo

ustvaril." (Ps. 103, 24.) poje psalmist o Gospodu. Na drugem mestu pa dostavlja: "Njegove modrosti ni mere." (Ps. 146, 5.) Resnično, iz vseh ust se trgajo tako občudovanja polne ugotovitve, ko naše opazujoče oči povsod, na vsak korak zaznavajo sledove božje modrosti. Najodličnejše naravoslovce je obšlo pogosto pri takih pogledih v globino stvarstva neko posebno občutje, katerega se ni mogel ubraniti tudi ne slavni utemeljitelj elektrodinamike Amper. Sredi svojih poizkusov je zakril svoj obraz v dlani in zaklical: "Kako velik je Bog! Kako velik je Bog!"

1. Opazujmo le najmanjša bitja. Milijone majhnih, s prostimi očmi sploh nevidnih stvarc mrgoli v kozarcu vode. Naravoslovec pa opazi v delovanju teh najmanjših bitij brezštevila čudežev modrosti. Slavni naravoslovec, jezuitski pater Wasmann je posvetil celo svoje življenje samo opazovanju mravelj. Kar diha nam zastane ob modrosti, ki odseva iz načina življenja, iz družabnega ustroja in iz načina borbe teh malih živali. Kako moder mora biti Bog, Stvarnik sveta!

2. Obrnimo svojo pozornost na zemljo in zvezde. Ali ne izpričujejo letni časi najmodrejšo ureditev? Pomladi se narava rodi kot kak otrok. V poletju postane kot delaven človek. Jeseni pri naša sadove svojega dela. In v starosti, v zimi stopa v grob. Kako ljubeznjiva mnogoličnost, koliko modre ljubeče skrbi! Pa vse to bi bilo v trenutku uničeno, če bi zemeljska os stala le malenkost drugače, kot sedaj stoji, ali če bi se razmerje med soncem in zemljo le čisto malo spremenilo. Kako moder mora biti Bog, Stvarnik sveta, ki je vse uredil, da je vse tako, kot je!

II. Seveda se dobe ljudje, ki svet radi kritizirajo, ker bi oni vse boljše uredili. Vendar je dejstvo: čimbolj kdo pozna urejenost sveta, tem globlje sklanja svojo glavo pred božjo modrostjo, in zopet, čimbolj površen je kdo, tem lažje kritizira svet.

1. Globoki misleci pa držijo z velikim zvezdoslovcem Keplerjem, ki je v uvodu v svojo knjigo: *Astronomia Nova* takole zapisal: "In sedaj, dragi bralec, se odzoviva povabilu Psalmista in ob spominu na velike dobrote Boga do ljudi razglašajva hvalo njegovi modrosti in vsemogčnosti... Tudi jaz hočem čudovito modrost Stvarnikovo odkriti... poskusil ti bom pokazati, da nam iz čudovitega gibanja ozvezdij odseva božja vsemogčna modrost."

Da, modri tako misli. Kako pa površneš? Tako misli kakor preprosti popotnik iz povesti. Čisto izčrpan se je vlegel v senco mogočnega hrasta in je začel modrovati: "Kako čuden je svet! Tu je n. pr. ogromen hrast; kako močne veje ima, in kljub temu ima tako majhne sadeže. Tu zraven pa raste buča, tako je vitka kot kak špargel, pa mora nositi ogromne krogle. Svet ni dobro urejen. Ko je prišel v svojem modrovanju do sem, se je dvignil veter in že je padel en želod prav na njegov nos. Iz strahu je bil mož ves iz sebe: "To se pravi, svet je vendar prav urejen: "Kaj bi se zgodilo, če bi buče rastle na drevesih!" Da, da, svet je vendarle prav in dobro urejen.

3. Posebno pa še, če sami sebe premislimo naše človeško življenje, ta sijajni dokaz čudovite Stvarnikove modrosti. Na pokoncu stoječega človeka s svojimi poduhovljenimi rokami, na človeka s kot morje globokimi očmi, s svojim kraljevskim pogledom, s svojim od razumnosti sijočim čelom.

Pri tem smo pomislili samo na zunanost človekovo. Kaj bi šele videli, če bi mogli pogledati njegovo dušo?! Moč, talente, sijočo lepoto bogu-podobnega duhovnega bitja! Pogledaj le enkrat malemu otroku v oči - in videl si oko božje modrosti.

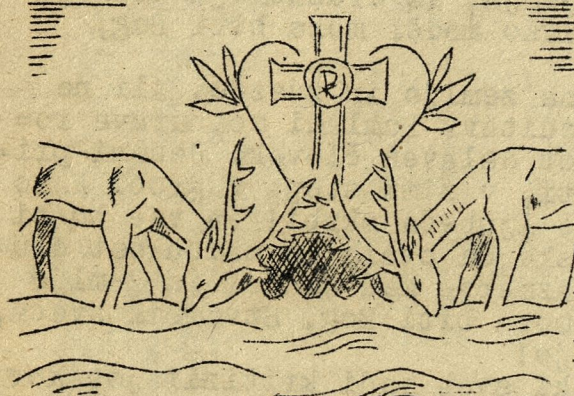
Če nas spravijo tisoči dokazov božje modrosti, katerih je svet poln v začudenje, se moramo spomniti ugotovitve modrijana Aristotela, ki trdi, da človeški duh božjo modrost le prav malo, prav temno slutí, kakor morejo v temni noči letajoči netopirji slu-

titi sončni žar. Da, le toliko zaznavamo božjo modrost! Kakšen mora biti popolni, neskončno modri Bog šele v resnici!

Kako silno majhni smo ljudje, ki hočemo biti tolikokrat modrejši kot je Bog. Zapovedi božje hočemo odpraviti kot škodljive človeku, čeprav jih je dala neskončna božja modrost, ki vse bolj ve, kaj je za človeka dobro. Božje resnice hočemo popravljati s svojim slabotnim razumom. Največ modrosti pač pokaže tisti, ki ob gledanju voličastnega neskončnega uma božjega ponižno klone svoje koleno in prizna: Vse kar je uredila tvoja neskončna modrost, čeprav ne razumem, je prav in zame dobro, ker vem, da je to uredil ne le neskončno modri, ampak tudi neskončno dobri Bog - moj Oče!

ŽIVLJENJE BOŽJIH OTROK

Kristus živi v Cerkvi po svojem nauku.

"Videl sem množico, ki je nihče ni mogel prešteti iz vseh narodov in rodov in ljudstev in jezikov". (Raz. 7,9).

Ta množica so krščeni, ki so umrli v posvečujoči milosti božji. Nepregledna množica božjih otrok vsega sveta ne živi razpršena in raztresena, temveč tvori eno telo, živ organizem, vidno družbo - Cerkev. Tako je hotel Kristus, ko je zbiral okoli sebe učence in izmed njih izbral dvanajstere. Od začetka do konca javnega delovanja je pripravljaj ustanovitev Cerkve. Ko je izdihnil na veliki petek: "Dopolnjeno je", nagnil glavo in umrl - je bila Cerkev končno ustanovljena. Smrt zgodovinskega telesa Kristusovega je rojstvo njegovega skrivnostnega telesa. V Cerkvi je Kristus ostal med nami in bo ostal med svojimi do konca sveta, ker "Cerkve peklerska vrata ne bodo premagala". Cerkev je edina vidna družba na zemlji, ki ima božje zagotovilo, da ne bo propadla, da bo ostala do sodnjega dneva. Kristus je ustanovil Cerkev, da po njej nadaljuje svoje odrešenje. Kristus je vstal in odšel v nebo pa je vendar ostal na zemlji v Cerkvi, ki oznanja njegov nauk - vrši njegovo oblast in deli milost po zakramentih.

V Cerkvi živi Kristus, tako da lahko rečemo, da je Cerkev na zemlji živeči Kristus. V Cerkvi živi Kristus po svojem nauku.

Odkar je Kristus prišel na zemljo, je edina pot k Očetu popolna predanost njegovemu Sinu Jezusu. "Ta je moj ljubljeni Sin, nad katerim imam veselje, njega poslušajte". (Mt 17,5; Mr. 3, 17; Lk. 3,22). Preden je šel Kristus v nebo, je izročil Cerkvi svoj evangelij, svoj nauk, da bi ga apostoli in njegovi nasledniki ozna-

njali, razlagali in branili pred potvarjanjem in napadi. On hoče, da smo kristjani 20. stoletja deležni iste dobrote, kakor izvoljeni narod in da poslušamo njegove tolažilne besede o nebeškem kraljestvu, o skritem zakladu, o biseru, o kvasu, o kruhu življenja, o dobrem pastirju, o svatbi, o trnjevi poti in večni sreči.

Zato je Kristus rekel apostolom in njihovim naslednikom: "Pojdite in učite vse narode" (Mt. 18, 18). "Kdor vas posluša, mene posluša", kdor sprejme vaš nauk, sprejme mojega. Kdor zaničuje vaš nauk kakorkoli, ta zaničuje moj nauk, zaničuje mene in mojega očeta. "Kdor vas zaničuje, mene zaničuje, kdor pa mene zaničuje, zaničuje tistega, ki me je poslal" (Lk. 10, 16).

Samo katoliška Cerkev je prejela od Kristusa to poslanstvo. Ona ima pravico in dolžnost poučevati. V oznanjevanju je neodvisna. Cerkev čuva vse verske resnice in vse npravne nauke in si cer za vedno. Kdor sprejme njen nauk, bo zveličan, kdor ga zavrže, bo pogubljen. "Kdor bo veroval in bo krščen, bo zveličan, kdor pa ne bo veroval, bo pogubljen." (Mt. 16, 16).

KATOLIČANI IN ČLOVEŠKE PRAVICE

V Ameriki je 12 kat. modroslovcev in pravnikov pred kratkim objavilo pravice posameznega človeka, družine in države, kakor jih uči katoliški nauk in potem to objavo poslalo tudi Združenim narodom.

Začenjajo z ugotovitvijo, da je Bog, stvarnik vsega človeštva, naložil človeku posebne dolžnosti, ki izhajajo iz dostojanstva človeške osebnosti, njegovega večnega namena in stališče v človeški družbi. Da pa more te dolžnosti v redu vršiti, mora imeti posebne pravice.

Pravice posameznika:

1. Pravico do življenja in telesne nedotakljivosti od spočetja naprej, ne glede na to, če je telesno ali dušno manj vredni. (Razen seveda, če je kdo sodno obsojen).
2. Pravico do svobodnega verskega življenja, zasebno in javno.
3. Pravico do zaščite po pravičnih zakonih brez ozira na spol ali državljansko pripadnost.
4. Pravico skrbeti za življenske potrebščine, če je potrebno tudi z izselitvijo.
5. Pravico do pravične plače.
6. Pravico do sklepanja kolektivnih pogodb.
7. Pravico do združevanja v poklicnih organizacijah.
8. Pravico, da se posameznik, ali družina v stiski zateče po pomoč k družbi, ali državi.

Pravice družine.

Na prvem mestu stoji ugotovitev, da družina ni radi države, pa tudi ni popolnoma neodvisna. Potem so nastale te-le pravice:

1. Vsak ima pravico poročiti se, ustanoviti dom in imeti otroke.
2. Pravico do gospodarske sigurnosti za preživljanje in neodvisnost svoje družine.
3. Pravico do zaščite materinstva.
4. Pravico do javne pomoči pri vzgoji in vzreji otrok.
5. Pravico do človeka vrednega stanovanja.
6. Pravico do varnosti pred hišnimi preiskavami in pravico do nemotenega hišnega miru.

Pravice držav.

1. Vsak narod, ki se je zmožen vladati, ima pravico do svoje lastne države.
2. Ima pravico dajati obvezne zakone, postavljati sodišča, ki morejo spolnjevanje postav tuji prisiliti.
3. Pravico zahtevati, da državljani spoštujejo pravice manjšin.
4. Pravico zahtevati, da otroci državljanov dobe primerno vzgojo, da postanejo dobri državljani.
5. Pravico, da v času stiske podvzame izredne korake, da doseže splošno dobro.

Potem navajajo še posebne pravice držav v razmerju do drugih držav. Tu poudarjajo, da ima vsaka država pravico biti član mednarodne organizacije, pravico do svojega narodnega življenja in nedotakljivosti proti napadalcem. Pravico do lastne notranje in zunanje politike, dokler sloni na nraavnih načelih in se drži meddržavnih pogodb. Pravico, da more odstraniti razne neugodnosti, ki se pojavijo z vsiljenimi pogodbami, pravico do sodelležbe pri svetovnih surovinah in trgih, kolikor države rabi. Pravico nuditi zatočišče po nedolžnem preganjanim beguncem.

Če bi svet upošteval te pravice, bi ne bilo treba nobene vojske.

LUČ NA POTI DOMOV

(Nadaljevanje.)

Čin višje je bilo sonce, tem bolj se je na vasi večal strah pred grozljivimi gosti, ki so jih imeli v svoji sredi. Minilo je dopoldne, preko poldneva je že šlo, pa ni zažvenketala še nobena ostroga na vasi. Švedji so se pokrepčali v dolgem spanju in so sedaj mirno posedali ob vitezu v grajskih sobanah. Popoldne je že bilo, ko je končno vitez vendatle povabil goste h kosilu. - Govorili so, da pričakujejo proti večeru oddetek mušketirjev. Toliko časa bodo posedeli pri kosilu, potem bodo pa vsi, oficirji in moštvo, odšli naprej.

Še ostreje kot ljudem na vrtu pa je nočni klic bojnega roga šel skozi mozeg "zločincu" ob jezuru. Saj bi, če bi morala bežati Lavretka, z njo zgubil vse. Zato Krištof tudi tisto noč ni zatisnil očesa, dokler se ni začelo poigravati sonce z rožami na jezerski gladini. Tedaj je imel načrt že gotov. - Na hitro se je odločil in si odstrigel brado. Zdaj bi ga moral vsak, kdor ga je poznal prej kot golobradega mladeniča, takoj spoznati. Hotel je, če bi morala bežati Lavretka, tak stopiti pred viteza in mu reči: "Dajte jo meni, ker spada va skupaj kot rožnata barva in jabolčni cvet!" Tako je prišlo do tega, da je Krištof neopazno čakal na grajskem vrtu že od jutra sem. Grajskih vrat ni spustil izpred oči. Kakor hitro bi se pokazala nežna Lavretka, je hotel biti takoj ob njeni strani. -

(Dalje prihodnjič.)